

O concepție scenografică bogată în sugestii și interpretări

scapă de sfichiuirea parodiei — e drept, mai fină, reducând hohotul de ris la umbra unui zîmbet malițios — nici personajele pozitive. Printr-o foarte atentă echilibrare a detaliilor, costumele reușesc să sugereze ideea unui corresponsent real, exact plasat în ierarhia socială, pentru fiecare din personajele imaginare: coroana lucitoare a lui Papură-Vodă este pusă peste un joben, printre ciucuri și danteluțe, pe costumele lui Păcală și Tindală sînt epoleții și decorațiile de aghiotant, Zina codrului este o „femeie fatală” cum scrie la carte, primejdioasa „damă voalată” din culisele politicii.

S-a întîmplat cu acest spectacol constantean un lucru mai puțin obișnuit: concepția scenografică, deosebit de bogată în sugestii și interpretări, nu a izvorît din viziunea regizorală, ci a dominat-o, a copleșit-o. O primă deficiență a montării realizate de Anca Ovanez-Doroșenco este absența unei idei principale, a unei poziții limpezii în lectura textului. Spectacolul se desfășoară timid și derutat, poticnindu-se în bogăția imaginii plastice și nu sprijinindu-se pe aceasta. Latura de critică socială, puternic marcată în piesă, se pierde pe parcurs, apare cînd și cînd, dar nu foarte convingător. Lipsa de unitate a concepției regizorale se manifestă mai ales în dirijarea actorilor, în construcția personajelor. Există, în această piesă, personaje-pereche, care, măcar ele, trebuiau gândite și exprimate într-un același limbaj artistic. Sînziana, interpretată de Diana Cheregi, este privită parodie, „suavă prințesă” plină de temperament, care-l înspăimîntă pe zmeu și are o evidentă, nerăbdătoare, dorință de măriție; era o interpretare perfect posibilă a personajului și actrița trasează meritoriu această direcție; dar alături se află un Pepelea (Iuliu Popescu) care se ia aproape tot timpul în serios, care joacă un Făt-Frumos potrivit unei alte Cosînzene. Agatha Nicolau, în Zina cea rea, construiește cu umor, cu marcate accente satirice, portretul parodie al „seducătoarei” malefice; dar Zina cea bună (Ana Mirena) este, în acest

context, *prea* zîină și *prea* bună, plutind zîmbitoare printre flori și văluri multicolore. Mai „de acord” sînt Pîrlea-Vodă (interpretat de Lucian Iancu cu un haz robust, savuros, de Tartarin autohton) și Lăcustă-Vodă (grățios-rapace, cu viteze lașități, în interpretarea lui Constantin Duien). Petru Catrava și Eugen Mazilu, în Păcală și Tindală, conturează portrete exacte, dar care suferă de lipsa de ritm, de accente, a spectacolului. Zmeul lui Virgil Andriescu este un „monstru” necăjit și împilat, purtîndu-și cu resemnare casca de hocheist cu care l-a înzestrat imaginația umoristică a scenografului. Papură-Vodă este așa cum îl știm din text, deși actorul Sandu Simionică dovedește, în anumite momente ale spectacolului, posibilități pentru o interpretare mai marcat personală decît aceea pe care o realizează.

Cristina Constantiniu

■ NEBUNA DIN CHAILLOT de Jean Giraudoux

La mai bine de treizeci de ani de la premiera absolută, *Nebuna din Chaillot* de Jean Giraudoux este din nou, în condițiile recente erize a petrolului, neliniștit de actuală. Goana după noi surse de carburant este în piesa lui Giraudoux nu subiectul propriu-zis, ci mai mult un pretext, un punct de pornire pentru rechizitoriul deosebit de violent pe care dramaturgul îl îndreaptă împotriva lumii capitalului, a nimicitoareii curse a înăvuirii, care ajunge la dimensiunile monstruosului, strivind existențe, amenințînd

„ă nimicească tot ce e poezie și puritate, într-o societate deformată, nebuni ajung a fi socotiți — printr-o logică inversă — toți cei care refuză regula jocului, opunându-se crimei, permițându-și incredibilul lux al sentimentelor.

Spectacolul constantin realizat de Ion Maximilian scoate în evidență mai ales latura de comedie. Gravitatea problemelor cuprinse de piesă apare mult „îmblinzită”; se ajunge, de aceea, la un spectacol blajin, mai degrabă agreabil. Sedus de nuanța de pitorese

Data premierei : 19 martie 1976.

Regia : ION MAXIMILIAN. Scenografia : MIHAI TOFAN.

Distribuția : ILEANA PLOSCARU (Aurélie, Nebuna din Chaillot) ; MARIETA MIHALCEA (Constance, Nebuna din Passy) ; VALENTINA BUCUR (Gabrielle, Nebuna din Saint-Sulpice) ; AGATHA NICOLAU (Joséphine, Nebuna din Piața Concordiei) ; DIANA CHEREGI (Irma) ; LUCIAN IANCU (Peticarul) ; SANDU SIMIONICĂ (Prospectorul) ; LONGIN MĂRTOIU (Martial, Șeful grupului „Adolphe Bertaud”) ; COSTEL RĂDULESCU (Președintele) ; JEAN IONESCU (Baronul) ; IULIU POPESCU (Cintărețul) ; ION ANDREI (Vardistul) ; CONSTANTIN DUCU (Comisionarul) ; ROMEL STANCIUGEL (Surdomutul) ; EMIL BIRLĂDEANU (Negustorul de șireturi) ; EMIL SASSU (Remizierul) ; GEORGE STANCU (Aiuritul, Un reprezentant al intereselor petrolifere) ; CONSTANTIN GUȚU (Agentul sanitar Jadin) ; ROMEO MOGOS (Salvatorul, Șeful grupului „Amicii animalelor”) ; TITUS GURGULESCU (Pierre) ; VIOREL POPESCU (Canalagiul) ; ALEXANDRU MEREUTA (Domnul scirbos) ; GHEORGHE ENACHE (Rentierul) ; EUGEN MAZILU (Mandatarul) ; VIORICA FAINA-RORZA (Prima doamnă) ; CRISTINA MINCULESCU (A doua doamnă) ; ANA MIRENA (A treia doamnă) ; I. ANDREI (Șeful grupului „Amicii plantelor”) ; ELENA STĂNESCU (Florăreasa).

Marieta Mihalcea (Constance), Ileana Ploscaru (Aurélie), Valentina Bucur (Gabrielle) și Agatha Nicolau (Joséphine)

Un rol bun, construit cu înțuirea sensurilor exacte ale personajului, rotunjit, finisat cu afecțiune, realizează Ileana Ploscaru în Nebuna din Chaillot. Cam prea pitorești, Nebunele din Passy și Saint-Sulpice, interpretate de Marieta Mihalcea și Valentina Bucur ; rolul Nebunei din Piața Concordiei e construit cu o exactă echilibrare a umorului, cu o binevenită distanțare tandru-ironică, de Agatha Nicolau. Cuplul de îndrăgostiți, interpretat de Diana Cheregi și Titus Gurgulescu, apare destul de lipsit de relief. Unul dintre rolurile cele mai savuroase, mai semnificative ale textului, Peticarul, își găsește un foarte bun interpret în Lucian Iancu ; personajul creat de el reușește să aducă în scenă minunata lume a cartierelor pariziene, universul de farmec genuin și puritate, de viață autentică și culoare, al guoierilor și midinetelor, al dezmoșteniților, al copiilor străzii. Sandu Simionică, Longin Mărtou, Costel Rădulescu și Jean Ionescu conturează din linii groase, poate prea simple, grupul „negativilor”. O mențiune specială se cuvine lui Constantin Guțu, pentru crearea unui personaj viu, robust, doar uneori prea colorat.

a celor patru „nebune”, regizorul uită, uneori, că dreptatea este de partea lor, că ceilalți greșesc, că lumea e strîmbă. Grupul „rechiniilor” din marea industrie și din marea finanță e desenat cu linii prea apăsate ; caricatura merge atât de departe încît nu mai pot fi luați în serios. Ideea de pericol grav pe care aceștia îl prezintă, și deci a necesarei alianțe a forțelor binelui împotriva lor, ideea aceasta — coloană vertebrală a piesei lui Giraudoux — trece, în versiunea scenică, în umbră, datorită exprimării ei palide.